

Konst

Recension Konstutställningar

Rana Begum & Martin Jacobson

I Wanås lada får kulisserna sluka betraktaren

Rana Begum, "No.1068 Pipes_O", i Wanås slottsdamm. Foto: Mattias Givell

Årets tillägg i Wanås skulpturpark kretsar kring geometriska former i tegel av konststjärnan Rana Begum. Anna Nittve är måttligt förtjust. Men Martin Jacobsons gigantiska kulissmåleri står sig utmärkt i egen regi.

Anna Nittve

Publicerad 2021-06-05

Rana Begum & Martin Jacobson

Utställning

Var: Wanås Konst, Knislinge

TOM 7 november

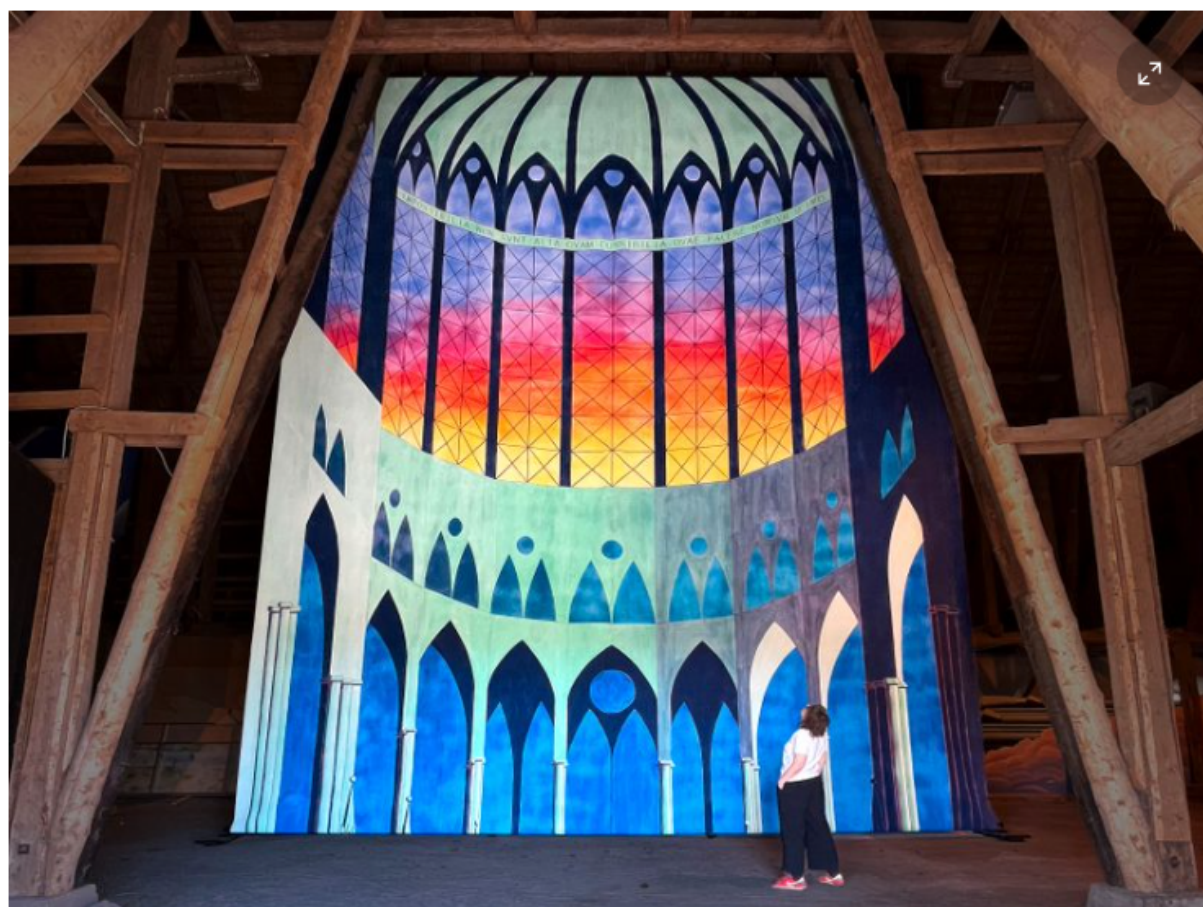
När Jonas Gardell skapade sin hyllade scenshow "[Queen of fucking everything](#)" ville han inte bara berätta om hur det omöjliga kan bli möjligt. Han ville också visa det i praktiken. När föreställningen hade premiär på Cirkus i Stockholm – en av Nordens största teatrar – var det mot bakgrund av gigantiska, suggestiva kulisser. Jonas Gardell hade gett konstnären Martin Jacobson (född 1978) i uppdrag att åstadkomma det omöjliga: att måla de enormt stora scenkulisserna för hand. Den största är 150 kvadratmeter och måleriarbetet fick utföras på golvet i en hangar.

Martin Jacobsons målning i långlogen på Wanås Konst. Foto: Mattias Givell

Kulisserna visas nu utan föreställning i Wanås väldiga stenlada från 1700-talet. Här är det tillräckligt högt i tak. Hur är det då att möta dessa målningar, som är skapade för att ses från en teatersalong med en glittrande föreställning framför, i en rustik byggnad långt inne i Göingebygden? Svaret är att det fungerar riktigt bra. Kulisserna är tillräckligt starka konstverk i sig själva och installationen är dramatiskt stämningsfylld. Målningarna har lika stora kvaliteter på nära håll som på avstånd.

Idag är det inte självklart att en konstnär tar på sig uppdrag där beställaren får vara med och styra över motiv och utformning. Det tillhörde äldre tiders konstnärsroll. Men i Martin Jacobsons fall lägger rollen som dekorationsmålare ytterligare en dimension till hans lätt ironiska bildvärld, som samtidigt kan associera till tidigt svenskt 1900-talsmåleri, kitschkonst och Disneyfilmer.

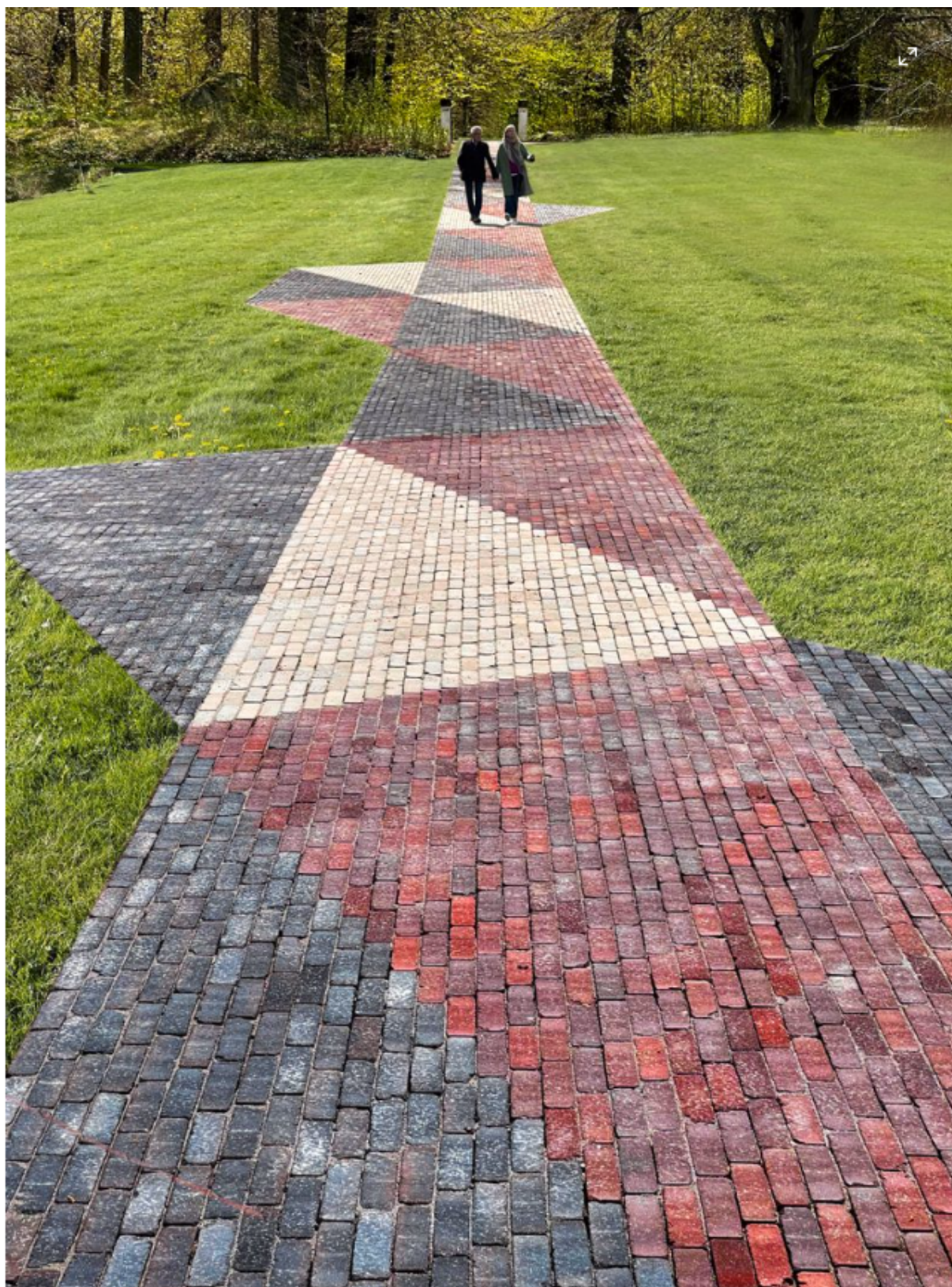
Martin Jacobson, "Katedralen", 2018. Foto: Mattias Givell

Bland motiven som Jonas Gardell och Martin Jacobson kom överens om finns en interiör från katedralen i Florens – ett annat projekt som på sin tid ansågs vara omöjligt att ro i hamn – och ett klichéartat sagoslott badande i artificiella färger. Där finns även ett landskap målat i en anda som är hämtad från förra sekelskiftets svenska symbolistiska stämningsmåleri. I det dämpade ljuset inne i ladan på Wanås närmast viker sig de gigantiska verken över betraktaren. Det är svårt att inte ge efter och låta sig uppslukas av målningarna.

Wanås har under många somrar i rad bjudit in internationella konstnärer som har skapat verk i skulpturparken. I år är det Rana Begum (född 1977). Hon är ursprungligen från Bangladesh, men har sedan sju års ålder bott i London.

I sina verk utforskar Rana Begum hur dagsljuset möter former, färger och material. Hon arbetar i en abstrakt tradition och använder sig av minimalisternas formspråk. Däremot har hon varken tagit fasta på minimalisternas konceptuella bas eller radikala hållning. I Rana Begums verk finns ingen teoretisk underbyggnad. Där finns ingenting som utmanar eller är svårt att förstå.

Hennes verk är dekorativa och kontemplativa. Hon är framgångsrik – inte minst i kommersiella sammanhang – och har en egen studio med anställda som hjälper henne att producera verk som visas på konstmässor och utställningar världen över. Hon har även valts in i prestigefyllda brittiska Royal Academy of Arts.

Rana Begum, "No. 1066 Bricks" ur sviten "Infinite geometry", 2021. Foto: Mattias Givell

Det är förstås upp till var och en att avgöra om en konstnär som verkar på den internationella konstscenen i vår tid bör avgränsa sitt skapande så som Rana Begum gör. För att bli relevant och intressant i mina ögon skulle hon behöva vidga sitt perspektiv.

I parken finns tre verk av Rana Begum. I samtliga har hon använt sig av tegel. Inne i bokskogen har hon låtit placera tegelpannor symmetriskt och stående på höjd i en fyra gånger meter stor minimalistisk kvadrat. Pannorna har glaserats på ena sidan med en vacker rosaröd respektive gul färg. Upplevelsen av verket skiftar medan man rör sig runt det och när ljuset förändras. Wanås konstnärliga ledare Elisabeth Millqvist beskriver hur verket bjuder in till övningar i seende.

I andra arbeten har hon refererat till
traditionell islamisk ornamentik

På sjön framför slottet finns en stor triangulär form som ser ut att vila på vattnet. Genom att Rana Begum har låtit bygga verket av dräneringsrör i terrakotta har det blivit genomsiktligt. I andra arbeten har hon refererat till traditionell islamisk ornamentik och man kan ana en sådan koppling i mönstret som bildas i triangeln.

Det tredje verket är det överlägset största och tänkt att bevaras permanent i parken. Rana Begum har låtit bygga en 300 meter lång gång av tegelstenar på den stora gräsytan intill slottet. Verket fyller en praktisk funktion i skulpturparken och det enkla, regelbundna triangelmönstret ger promenaden rytm. Men jag önskar att där hade funnits en större lyhördhet för platsen. Gångens storlek och mönster gör den enligt min uppfattning till ett alltför påtagligt ingrepp i Wanås unika miljö.

Anna Nittve